

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาการรับรู้ภาวะสุขภาพและการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ในโรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยบรรยายประกอบตารางดังนี้

ส่วนที่ 1 การรับรู้ภาวะสุขภาพ

ส่วนที่ 2 การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร

ส่วนที่ 3 การดูแลตนเองด้านสุขภาพ

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพและการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ

ส่วนที่ 5 การรับรู้ภาวะสุขภาพ การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพแยกตามระดับความดันโลหิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 การรับรู้ภาวะสุขภาพ

ตาราง 4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมและรายด้าน (N = 120)

การรับรู้ภาวะสุขภาพ	μ	σ	ระดับ
การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม	3.34	0.34	ดี
การรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้าน			
การรับรู้แรงจูงใจด้านสุขภาพ	3.58	0.42	ดีมาก
การรับรู้ความรุนแรง	3.54	0.47	ดีมาก
การรับรู้ประโยชน์	3.53	0.43	ดีมาก
การรับรู้โอกาสเสี่ยง	3.25	0.48	ดี
การรับรู้อุปสรรค	2.81	0.63	ดี

ตาราง 4.1 ประชากรมีการรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.34$, $\sigma = 0.34$) โดยการรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้านที่อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่การรับรู้แรงจูงใจด้านสุขภาพ การรับรู้ความรุนแรง และการรับรู้ประโยชน์ ($\mu = 3.58$, 3.54 และ 3.53 ตามลำดับ , $\sigma = 0.42$, 0.47 และ 0.43 ตามลำดับ) ส่วนการรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้านที่อยู่ในระดับดี ได้แก่ การรับรู้โอกาสเสี่ยง และ การรับรู้อุปสรรค ($\mu = 3.25$ และ 2.81 ตามลำดับ , $\sigma = 0.48$ และ 0.63 ตามลำดับ)

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้แรงจูงใจด้านสุขภาพ

การรับรู้แรงจูงใจด้านสุขภาพ	μ	σ	ระดับ
การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวจากแพทย์และพยาบาลด้วยความเป็นกันเองทำให้ท่านยอมรับการรักษาและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตัว	3.74	0.51	ดีมาก
การรณรงค์เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงทำให้ท่านเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติตัว	3.67	0.54	ดีมาก
การป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูงขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ป่วย	3.66	0.61	ดีมาก
ครอบครัวมีส่วนสนับสนุนในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง	3.60	0.65	ดีมาก
หากผลการตรวจหรือการดำเนินของโรคไม่ดี ท่านจะมีความกังวลและทำให้เกิดแรงจูงใจในปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมโรคความดันโลหิตสูง	3.19	0.83	ดี
โดยรวม	3.58	0.42	ดีมาก

ตาราง 4.2 ประชากรมีการรับรู้แรงจูงใจด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในระดับดีมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวจากแพทย์และพยาบาลด้วยความเป็นกันเองทำให้ท่านยอมรับการรักษาและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตัว การรณรงค์เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงทำให้ท่านเกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติตัว และ การป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคความดันโลหิตสูงขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ป่วย ($\mu = 3.74, 3.67$ และ 3.66 ตามลำดับ, $\sigma = 0.51, 0.54$ และ 0.61 ตามลำดับ)

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ความรุนแรง

การรับรู้ความรุนแรง	μ	σ	ระดับ
ถ้าเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น โรคไต โรคหัวใจ เส้นเลือดในสมองแตกจะทำให้ภาวะสุขภาพ เลวลงซึ่งต้องใช้เวลาในการรักษานาน	3.71	0.49	ดีมาก
โรคความดันโลหิตสูงอาจทำให้เสียชีวิตได้ โดยเฉียบพลัน	3.65	0.56	ดีมาก
การมีความดันโลหิตสูงเป็นเวลานานโดย ควบคุมไม่ได้จะทำให้อาการของโรครุนแรงขึ้น	3.62	0.62	ดีมาก
การเกิดภาวะแทรกซ้อนจาก โรคความดันโลหิตสูงทำให้ไม่มีความสุข	3.52	0.67	ดีมาก
ความดันโลหิตสูงเป็นโรคที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ	3.18	1.09	ดี
โดยรวม	3.54	0.47	ดีมาก

ตาราง 4.3 ประชากรมีการรับรู้ความรุนแรงโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาราย
ข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ระดับดีมาก 3 อันดับแรกได้แก่ ถ้าเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น โรคไต
โรคหัวใจ เส้นเลือดในสมองแตกจะทำให้ภาวะสุขภาพเลวลงซึ่งต้องใช้เวลาในการรักษานาน
โรคความดันโลหิตสูงอาจทำให้เสียชีวิตได้โดยเฉียบพลัน และการมีความดันโลหิตสูงเป็นเวลานาน
โดยควบคุมไม่ได้จะทำให้อาการของโรครุนแรงขึ้น ($\mu = 3.71$, 3.65 และ 3.62 ตามลำดับ , $\sigma =$
0.49 , 0.56 และ 0.62 ตามลำดับ)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ประโยชน์

การรับรู้ประโยชน์	μ	σ	ระดับ
การปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์และ พยายามอย่างถูกต้องจะทำให้ภาวะแทรกซ้อน ที่อาจเกิดขึ้นมีความรุนแรงลดลง	3.70	0.62	ดีมาก
การหลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสเค็มสามารถ ลดอันตรายจากโรคความดันโลหิตสูงได้	3.63	0.59	ดีมาก
การรับประทานยาสม่ำเสมอสามารถ ควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้	3.61	0.66	ดีมาก
การทำจิตใจให้สบาย ไม่หงุดหงิดโมโหง่าย ช่วยให้ความดันโลหิตลดลงได้	3.56	0.68	ดีมาก
การตรวจร่างกายประจำปีไม่มีความจำเป็น ถ้าไม่มีอาการเจ็บป่วยเกิดขึ้น เช่น เวียนศีรษะ เหนื่อยง่าย เจ็บหน้าอก เป็นต้น	3.17	1.14	ดี
โดยรวม	3.53	0.43	ดีมาก

ตาราง 4.4 ประชากรมีการรับรู้ประโยชน์โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ระดับดีมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ และพยายามอย่างถูกต้องจะทำให้ภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นมีความรุนแรงลดลง การหลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสเค็มสามารถลดอันตรายจากโรคความดันโลหิตสูงได้ และการรับประทานยาสม่ำเสมอสามารถควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้ ($\mu = 3.70$, 3.63 และ 3.61 ตามลำดับ , $\sigma = 0.62$, 0.59 และ 0.66 ตามลำดับ)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้โอกาสเสี่ยง

การรับรู้โอกาสเสี่ยง	μ	σ	ระดับ
การเป็นโรคความดันโลหิตสูงทำให้เกิดโรคหัวใจได้ง่ายกว่าคนปกติ	3.56	0.59	ดีมาก
การเป็นโรคความดันโลหิตสูงอาจทำให้เกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตได้	3.55	0.77	ดีมาก
ถ้าไม่ได้รับการรักษาโรคความดันโลหิตสูงเป็นเวลานานอาจทำให้ประสาทตาเสื่อมได้	3.30	0.78	ดี
การเป็นโรคความดันโลหิตสูงทำให้เกิดโรคไตวายได้ง่ายกว่าคนปกติ	3.28	0.84	ดี
ความอ้วนไม่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนเพิ่มขึ้นต่อโรคความดันโลหิตสูง	2.57	1.28	ดี
โดยรวม	3.25	0.48	ดี

ตาราง 4.5 ประชากรมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.25$, $\sigma = 0.48$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ระดับดีมากในเรื่องการเป็นโรคความดันโลหิตสูง อาจทำให้เกิดโรคหัวใจได้ง่ายกว่าคนปกติ และทำให้เกิดอัมพฤกษ์ อัมพาตได้ ($\mu = 3.56$ และ 3.55 ตามลำดับ, $\sigma = 0.59$ และ 0.77 ตามลำดับ)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้อุปสรรค

การรับรู้อุปสรรค	μ	σ	ระดับ
การปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของแพทย์และ พยาบาลเป็นสิ่งที่ยุ่งยากและไม่สามารถ ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ	3.17	1.01	ดี
ปัญหาด้านการเงินไม่เป็นอุปสรรคต่อการรักษา	2.88	1.00	ดี
การใช้เวลาตรวจรักษาที่นานทำให้เบื่อ เสียเวลา และไม่อยากมาตรวจ	2.80	1.18	ดี
การออกกำลังกายเป็นประจำเป็นสิ่งที่ ปฏิบัติได้ยากเนื่องจากไม่มีเวลา	2.59	1.03	ดี
การควบคุมอาหารเป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยาก	2.54	1.07	ดี
โดยรวม	2.81	0.63	ดี

ตาราง 4.6 ประชากรมีการรับรู้อุปสรรคโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ในระดับดี 3 อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของแพทย์ และพยาบาลเป็นสิ่งที่ยุ่งยากไม่สามารถปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ ปัญหาด้านการเงินไม่เป็นอุปสรรคต่อการรักษา และ การใช้เวลาตรวจรักษาที่นานทำให้เบื่อ เสียเวลาและไม่อยากมาตรวจ ($\mu = 3.17, 2.88$ และ 2.80 ตามลำดับ, $\sigma = 1.01, 1.00$ และ 1.08 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 2 การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร โดยรวมและรายด้าน

การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร	μ	σ	ระดับ
การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร โดยรวม	2.77	0.31	ดี
การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารรายด้าน			
อาหารที่ควรบริโภค	2.85	0.54	ดี
อาหารที่ไม่ควรบริโภค	2.73	0.33	ดี

ตาราง 4.7 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร โดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.77$, $\sigma = 0.31$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าการดูแลตนเองทั้งด้านอาหารที่ควรและไม่ควรบริโภคอยู่ในระดับดีเช่นกัน ($\mu = 2.85$ และ 2.73 ตามลำดับ , $\sigma = 0.54$ และ 0.33 ตามลำดับ)

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านอาหารที่ควรบริโภค

อาหารที่ควรบริโภค	μ	σ	ระดับ
ดื่มน้ำสะอาดวันละ 6-8 แก้ว	3.87	4.04	ดีมาก
ใช้น้ำมันพืชประกอบอาหาร	3.54	0.66	ดีมาก
ผักใบเขียวต่างๆ เช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า	3.31	0.73	ดี
กะหล่ำปลี เป็นต้น			
ข้าวเจ้า หรือ ข้าวสวย	3.26	0.83	ดี
ผลไม้ต่างๆ เช่น กล้วย ส้ม สับปะรด เป็นต้น	3.18	0.76	ดี
ผักสีเหลืองต่างๆ เช่น ฟักทอง แครอท	2.77	0.81	ดี
มะเขือเทศ เป็นต้น			
เนื้อสัตว์ไม่ติดมัน	2.54	0.82	ดี
ดื่มน้ำเต้าหู้ หรือนมถั่วเหลือง	2.48	0.78	ค่อนข้างดี
ถั่วเมล็ดแห้ง เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว	2.41	0.74	ค่อนข้างดี
ถั่วลิสง เป็นต้น			
ดื่มนมพร่องมันเนย	2.13	0.87	ค่อนข้างดี
ข้าวกล้อง หรือ ข้าวซ้อมมือ	1.83	0.88	ค่อนข้างดี
โดยรวม	2.85	0.54	ดี

ตาราง 4.8 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านอาหารที่ควรบริโภคโดยรวมอยู่ในระดับดี

($\mu = 2.85$, $\sigma = 0.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าประชากรมีการดูแลตนเองระดับดีมาก ได้แก่ การดื่มน้ำสะอาดวันละ 6 - 8 แก้ว และ การใช้น้ำมันพืชประกอบอาหาร ($\mu = 3.87$ และ 3.54 ตามลำดับ , $\sigma = 4.04$ และ 0.66 ตามลำดับ) ส่วนการรับรู้ในระดับค่อนข้างดีในเรื่องการดื่มน้ำเต้าหู้หรือนมถั่วเหลือง การรับประทานถั่วเมล็ดแห้ง เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง เป็นต้น การดื่มนมพร่องมันเนย และการรับประทานข้าวกล้องหรือข้าวซ้อมมือ ($\mu = 2.48$, 2.41 , 2.13 และ 1.83 ตามลำดับ , $\sigma = 0.78$, 0.74 , 0.87 และ 0.88 ตามลำดับ)

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านอาหารที่ไม่ควรบริโภค

อาหารที่ไม่ควรบริโภค	μ	σ	ระดับ
ใช้น้ำมันหมูประกอบอาหาร	3.50	0.80	ดีมาก
เครื่องดื่มประเภทเกลือแร่	3.21	0.70	ดี
ผลไม้ดองเค็ม เช่น ลูกท้อ มะม่วง เป็นต้น	3.17	0.69	ดี
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	3.12	0.86	ดี
ดื่มชา	3.07	0.82	ดี
ผักดองเค็ม เช่น ผักกาดดอง ขิงดอง กระเทียมดอง เป็นต้น	3.02	0.58	ดี
เนื้อสัตว์หมักดองที่มีรสเปรี้ยว เช่น แหนม	2.95	0.53	ดี
ไส้กรอกอีสาน ปลาต้ม เป็นต้น			
เนื้อสัตว์ทำเค็ม เช่น เนื้อเค็ม กุ้งแห้ง ปลาร้า เป็นต้น	2.83	0.63	ดี
อาหารที่ปรุงด้วยกะทิ	2.83	0.67	ดี
ใช้เต้าเจี้ยวในการปรุงอาหาร	2.77	0.78	ดี
อาหารทะเล เช่น ปลาหมึก กุ้ง ปู เป็นต้น	2.67	0.61	ดี
ไข่แดง เครื่องในสัตว์ เป็นต้น	2.64	0.70	ดี
ดื่มกาแฟ	2.51	1.10	ดี
ข้าวเหนียว	2.39	0.87	ค่อนข้างดี
ใช้เกลือในการปรุงอาหาร	2.06	0.86	ค่อนข้างดี
ใช้ผงชูรส ซุปก้อน ซุปผง หรือผงปรุงรส	1.98	0.90	ค่อนข้างดี
ต่างๆ ในการปรุงอาหาร			
ใช้น้ำปลา หรือซอสต่างๆ ในการปรุงอาหาร	1.66	0.80	ค่อนข้างดี
โดยรวม	2.73	0.33	ดี

ตาราง 4.9 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านอาหารที่ไม่ควรบริโภคโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.73$, $\sigma = 0.33$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าประชากรมีการดูแลตนเองระดับดีมากในเรื่องการไม่ใช้น้ำมันหมูประกอบอาหาร ($\mu = 3.50$, $\sigma = 0.80$) และมีการรับรู้ระดับค่อนข้างดีในเรื่องการรับประทานข้าวเหนียว การใช้เกลือ การใช้ผงชูรส ซุปก้อน ซุปผงหรือผงปรุงรส และการใช้

น้ำปลาหรือซอสต่างๆในการปรุงอาหาร ($\mu = 2.39, 2.06, 1.98$ และ 1.66 ตามลำดับ, $\sigma = 0.87, 0.86, 0.90$ และ 0.80 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 3 การดูแลตนเองด้านการสุขภาพ

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านสุขภาพโดยรวมและรายด้าน

การดูแลตนเองด้านสุขภาพ	μ	σ	ระดับ
การดูแลตนเองด้านสุขภาพโดยรวม	2.86	0.40	ดี
การดูแลตนเองรายด้าน			
การรับประทานยา	3.53	0.53	ดีมาก
การตรวจตามนัด	3.11	0.63	ดี
การจัดการกับความเครียด	3.08	0.58	ดี
การควบคุมปัจจัยเสี่ยง	2.94	0.57	ดี
การออกกำลังกาย	2.42	0.57	ค่อนข้างดี

ตาราง 4.10 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.86, \sigma = 0.40$) การดูแลตนเองในระดับดีมาก ได้แก่ การรับประทานยา ($\mu = 3.53, \sigma = 0.53$) การดูแลตนเองในระดับดี ได้แก่ การตรวจตามนัด การจัดการกับความเครียด และการควบคุมปัจจัยเสี่ยง ($\mu = 3.11, 3.08$ และ 2.94 ตามลำดับ, $\sigma = 0.63, 0.58$ และ 0.57 ตามลำดับ) ส่วนการดูแลตนเองในระดับค่อนข้างดี ได้แก่ การออกกำลังกาย ($\mu = 2.42, \sigma = 0.57$)

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการรับประทานยา

การดูแลตนเองด้านการรับประทานยา	μ	σ	ระดับ
รับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง	3.71	0.56	ดีมาก
รับประทานยาตรงตามเวลา	3.59	0.59	ดีมาก
หยุดรับประทานยาเองเมื่อมีอาการปกติ หรือความดันโลหิตอยู่ในระดับปกติ	3.28	0.97	ดี
โดยรวม	3.53	0.53	ดีมาก

ตาราง 4.11 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการรับประทานยาโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.53$) โดยการดูแลตนเองด้านการรับประทานยาระดับดีมาก ได้แก่ รับประทานยาตามที่แพทย์สั่ง และรับประทานยาตรงตามเวลา ($\mu = 3.71$ และ 3.59 ตามลำดับ, $\sigma = 0.56$ และ 0.59 ตามลำดับ)

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการมาตรวจตามนัด

การดูแลตนเองด้านการมาตรวจตามนัด	μ	σ	ระดับ
ไปตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง	3.68	0.61	ดีมาก
ไปพบแพทย์ก่อนนัดเมื่อมีอาการผิดปกติ เช่น ปวดมีนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน บวมตาม ปลายมือ ปลายเท้า เป็นต้น	2.53	1.16	ดี
โดยรวม	3.11	0.63	ดี

ตาราง 4.12 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการมาตรวจตามนัดโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.63$) โดยการดูแลตนเองด้านการมาตรวจตามนัดระดับดีมาก ได้แก่ ไปตรวจตามแพทย์นัดทุกครั้ง ($\mu = 3.68$, $\sigma = 0.61$)

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการจัดการกับความเครียด

การดูแลตนเองด้านการจัดการกับความเครียด	μ	σ	ระดับ
เมื่อมีความเครียด ท่านผ่อนคลายความเครียด โดยการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือใช้ยาระงับประสาท	3.45	0.80	ดี
เมื่อมีความเครียด ท่านสามารถผ่อนคลายโดยการนั่งสมาธิ สวดมนต์ นอนหลับ เดินเล่น อ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ดูทีวี หรือหางานอดิเรกทำ	2.96	0.84	ดี
เมื่อมีเรื่องไม่สบายใจ ท่านสามารถปรึกษากับผู้ใกล้ชิด เช่นสามี ญาติ พี่น้อง เพื่อนบ้าน เป็นต้น	2.84	0.84	ดี
โดยรวม	3.08	0.58	ดี

ตาราง 4.13 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการจัดการกับความเครียดโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.08$, $\sigma = 0.58$) โดยการดูแลตนเองด้านการจัดการกับความเครียดระดับดี 2 อันดับแรก ได้แก่ เมื่อมีความเครียดจะผ่อนคลายความเครียดโดยการสูบบุหรี่ ดื่มสุรา หรือ ใช้ยาระงับประสาท และ เมื่อมีความเครียดสามารถผ่อนคลายโดยการนั่งสมาธิ สวดมนต์ นอนหลับ เดินเล่น อ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ดูทีวี หรือหางานอดิเรกทำ ($\mu = 3.45$ และ 2.96 ตามลำดับ , $\sigma = 0.80$ และ 0.84 ตามลำดับ)

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการควบคุมปัจจัยเสี่ยง

การดูแลตนเองด้านการควบคุมปัจจัยเสี่ยง	μ	σ	ระดับ
ดูแลไม่ให้มีอาการท้องผูก	3.32	0.86	ดี
พักผ่อนอย่างเพียงพอโดยการนอนหลับ อย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง	3.29	0.82	ดี
ควบคุมน้ำหนักตัวให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ	2.71	0.92	ดี
ไม่รับประทานอาหารจุบจิบ	2.44	1.02	ค่อนข้างดี
โดยรวม	2.94	0.57	ดี

ตาราง 4.14 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการควบคุมปัจจัยเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.94$, $\sigma = 0.57$) การดูแลตนเองด้านการควบคุมปัจจัยเสี่ยงระดับดี 2 อันดับแรก ได้แก่ การดูแลไม่ให้มีอาการท้องผูก และ การพักผ่อนอย่างเพียงพอโดยการนอนหลับอย่างน้อยวันละ 6-8 ชั่วโมง ($\mu = 3.32$ และ 3.29 ตามลำดับ , $\sigma = 0.86$ และ 0.82 ตามลำดับ)

ตาราง 4.15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดูแลตนเองด้านการออกกำลังกาย

การดูแลตนเองด้านการออกกำลังกาย	μ	σ	ระดับ
ออกกำลังกายที่ใช้แรงมาก เช่น ยก ดึง ลากของหนัก วิ่ง จักรยานทางไกล เป็นต้น	3.11	1.02	ดี
ทำงานบ้านอย่างต่อเนื่องนาน 30 นาที	2.76	1.04	ดี
ออกกำลังกายแต่ละครั้งนาน 30 นาที ขึ้นไป	2.40	1.09	ค่อนข้างดี
มีการผ่อนคลายหลังการออกกำลังกาย	2.40	1.04	ค่อนข้างดี
ทำงานเพื่อประกอบอาชีพ เช่น ทำสวน อย่างต่อเนื่องนาน 30 นาที	2.34	1.18	ค่อนข้างดี
อบอุ่นร่างกายก่อนการออกกำลังกาย	2.17	0.99	ค่อนข้างดี
ออกกำลังกายที่ใช้แรงปานกลาง เช่น เดินเร็ว จักรยาน วายน้ำ แอโรบิค เป็นต้น	2.17	0.96	ค่อนข้างดี
ออกกำลังกายที่ใช้แรงน้อย เช่น เดินเล่น รำมวยจีน เล่นเปตอง เป็นต้น	2.07	0.97	ค่อนข้างดี
โดย รวม	2.42	0.57	ค่อนข้างดี

ตาราง 4.15 ประชากรมีการดูแลตนเองด้านการออกกำลังกายโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี ($\mu = 2.42$, $\sigma = 0.57$) โดยการดูแลตนเองด้านการออกกำลังกายระดับดี ได้แก่ การออกกำลังกายที่ใช้แรงมาก เช่น ยก ดึง ลากของหนัก วิ่ง จักรยานทางไกล เป็นต้น และการทำงานบ้านอย่างต่อเนื่องนาน 30 นาที ($\mu = 3.11$ และ 2.76 ตามลำดับ, $\sigma = 1.02$ และ 1.04 ตามลำดับ) และการดูแลตนเองด้านการออกกำลังกายระดับค่อนข้างดี 2 อันดับแรก ได้แก่ การออกกำลังกายแต่ละครั้งนาน 30 นาที ขึ้นไป และการผ่อนคลายหลังการออกกำลังกาย ($\mu = 2.40$ ทั้ง 2 ด้าน, $\sigma = 1.02$ และ 1.04 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 4 การรับรู้ภาวะสุขภาพ การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ แยกตามระดับ
ความดันโลหิต

ตาราง 4.16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้ภาวะสุขภาพ การดูแลตนเอง
ด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ แยกตามระดับความดันโลหิต

ตัวแปร	ระดับความดันโลหิตดี			ระดับความดันโลหิตไม่ดี		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม	3.38	0.34	ดี	3.26	0.33	ดี
การรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้าน						
แรงจูงใจด้านสุขภาพ	3.59	0.42	ดีมาก	3.55	0.41	ดีมาก
การรับรู้ความรุนแรง	3.57	0.49	ดีมาก	3.47	0.44	ดี
การรับรู้ประโยชน์	3.56	0.42	ดีมาก	3.48	0.46	ดี
การรับรู้โอกาสเสี่ยง	3.31	0.52	ดี	3.13	0.41	ดี
การรับรู้อุปสรรค	2.86	0.64	ดี	2.68	0.60	ดี
การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร โดยรวม	2.79	0.26	ดี	2.75	0.37	ดี
การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารรายด้าน						
ด้านอาหารที่ควรบริโภค	2.83	0.41	ดี	2.88	0.73	ดี
ด้านอาหารที่ไม่ควรบริโภค	2.76	0.36	ดี	2.67	0.28	ดี
การดูแลตนเองด้านสุขภาพโดยรวม	2.89	0.40	ดี	2.80	0.40	ดี
การดูแลตนเองด้านสุขภาพรายด้าน						
การรับประทานยา	3.53	0.52	ดีมาก	3.52	0.56	ดีมาก
การมาตรวจตามนัด	3.18	0.62	ดี	2.98	0.66	ดี
การจัดการกับความเครียด	3.10	0.57	ดี	3.05	0.60	ดี
การควบคุมปัจจัยเสี่ยง	2.98	0.59	ดี	2.87	0.54	ดี
การออกกำลังกาย	2.46	0.58	ค่อนข้างดี	2.36	0.55	ค่อนข้างดี

ตาราง 4.16 พบว่ากลุ่มที่มีระดับความดันโลหิตดีและไม่ดีมีการรับรู้ภาวะสุขภาพ การดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหาร และการดูแลตนเองด้านสุขภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\mu = 3.38, 2.79, 2.89, 3.26, 2.75$ และ 2.80 ตามลำดับ, $\sigma = 0.34, 0.26, 0.04, 0.03, 0.37$ และ 0.04 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้ภาวะสุขภาพด้านแรงจูงใจ ด้านสุขภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.59$ และ 3.55 ตามลำดับ, $\sigma = 0.42$ และ 0.41 ตามลำดับ) ด้านอาหารที่ควรบริโภคและไม่ควรบริโภคอยู่ในระดับดี ($\mu = 2.83, 2.88, 2.76$ และ 2.67 ตามลำดับ, $\sigma = 0.41, 0.73, 0.36$ และ 0.28 ตามลำดับ) และการดูแลตนเองด้านการรับประทานยาอยู่ในระดับ ดีมาก ($\mu = 3.53$ และ 3.52 ตามลำดับ, $\sigma = 0.52$ และ 0.56 ตามลำดับ)

ส่วนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพและการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ

ตาราง 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ภาวะสุขภาพและการดูแลตนเอง ด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ

การรับรู้ภาวะสุขภาพ	การดูแลตนเอง	
	ด้านการบริโภคอาหาร	ด้านสุขภาพ
การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวม	0.177	0.259
การรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้าน		
การรับรู้อุปสรรค	0.283	0.234
การรับรู้ประโยชน์	0.075	0.316
แรงจูงใจด้านสุขภาพ	0.134	0.126
การรับรู้โอกาสเสี่ยง	0.047	0.149
การรับรู้ความรุนแรง	0.026	0.069

ตาราง 4.17 พบว่า การรับรู้ภาวะสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์น้อยถึงน้อยมากกับการดูแลตนเองด้านการบริโภคอาหารและสุขภาพ เมื่อพิจารณาการรับรู้ภาวะสุขภาพรายด้าน พบว่า การรับรู้อุปสรรคมีความสัมพันธ์กันน้อยกับการดูแลตนเองทั้งด้านการบริโภค อาหารและสุขภาพ การรับรู้ประโยชน์มีความสัมพันธ์กันน้อยกับการดูแลตนเองด้านสุขภาพ ส่วนแรงจูงใจด้านสุขภาพ การรับรู้โอกาสเสี่ยง และการรับรู้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์กันน้อยมากกับการดูแลตนเองทั้งด้าน การบริโภคอาหารและสุขภาพ